

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Бања Лука, Милоша Обилића 39, Бања Лука, тел/факс: 051/430-110, 051/430-100, e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org,
Подручна канцеларија Добој, Краља Драгутина 14, тел/факс: 053/241-203, e-mail: pedagoski.zavoddo@rpz-rs.org

Број: **50/18**

Датум: 09. 11. 2018. године

ИНСПЕКТОР-ПРОСВЈЕТНИ
САВЈЕТНИК ЗА:
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ:

РАЗРЕДНУ НАСТАВУ
ГОРДАНА ПОПАДИЋ

ИЗВЈЕШТАЈ И АНАЛИЗА
СЕМИНАРА ЗА ВОДИТЕЉЕ У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ
ОСНОВНИХ ШКОЛА РЕГИЈЕ ДОБОЈ
-новембар 2018. године-

УВОД

Продужени боравак у основним школама Републике Српске организован је као један од облика проширеног програма рада школа. У складу са законским прописима, продужени боравак у основним школама Регије Добој, организован је још од 2009. и 2010.године у по једној школи на подручју општине Брод (ОШ „Свети Сава“) и општине Добој (ОШ „Свети Сава“). У складу са захтјевима савременог времена, те потребама родитеља и дјеце, послје 2010.године продужени боравак је организован и у двије основне школе са подручја општине Дервента („Никола Тесла“ и „19.април“), двије основне школе са подручја Града Добоја („Доситеј Обрадовић“ и „Вук С. Караџић“), те у по једној школи са подручја општине Станари и општине Теслић. Школске 2018/19. године осам основних школа са Регије Добој добило је сагласност за организовање продуженог боравка, који обухвата ученике прве тријаде.

На основу података које су доставиле школе, које имају организован продужени боравак, школске 2018/19.године око 992 ученика прве тријаде је обухваћено овим обликом проширеног програма рада у основним школама Регије Добој, што је за 68 ученика више у односу на школску 2017/18.годину.

Републички педагошки завода Републике Српске, као вид стручног усавршавања наставника, организовао је по четврти пут Семинар за водитеље продуженог боравка основних школа Регије Добој. Семинар за водитеље продуженог боравка у основним школама Регије Добој реализован је у складу са Програмом рада и планираним радним циљевима инспектора-просвјетног савјетника, Гордане Попадић, а у складу и са Програмом рада Републичког педагошког завода.

Једнодневни семинар је одржан 06. новембра 2018. године, а школа домаћин је била ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Станари, Општина Станари. Циљна група су били водитељи продуженог боравка тј. професори разредне наставе који раде у продуженом боравку у осам (8) основних школа са подручја Регије Добој. Од ове школске године као водитељи продуженог боравка, осим професора разредне наставе (42 или 91,30% водитеља ПБ), су ангажовани и по један: педагог-мастер, наставник српског језика, наставник ликовне културе и наставник физичког васпитања (4 или 8,69% водитеља ПБ) . Присуство семинару било је одлично, јер су 43 или 93,48% водитеља продуженог боравка присуствовала семинару.

Према раније прикупљеним подацима из школа, од укупног броја водитеља (46) њих 32 или 69,56 % је имало радног искуства у продуженом боравку, док је 14 или 30,43% наставника по први пут у улози водитеља продуженог боравка. У односу на прошлогодишње податке проценат водитеља који имају искуство у овој области је повећан (за око 20%), што је позитивно. Преглед броја водитеља по школама, присутних на семинару, дат је у табели 1.

Табела 1- Подаци о школама и броју водитеља

Р. Б.	Назив школе у којој је организован продужени боравак	Број водитеља продуженог боравка (ПБ)		
		Тренутно ангажованих у ПБ	Присутних на семинару	
			Број	%
1.	ЈУ ОШ „Свети Сава“ Добој	6	4	66,66 %
2.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Добој	6	6	100 %
3.	ЈУ ОШ „Милан Ракић“ Буковица Велика	4	4	100 %
4.	ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Станари	4	4	100 %
5.	ЈУ ОШ „Свети Сава“ Брод	8	8	100 %
6.	ЈУ ОШ „19. април“ Дервента	7	6	85,71 %
7.	ЈУ ОШ „Никола Тесла“ Дервента	6	6	100 %
8.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Блатница	5	5	100 %
8 основних школа		46 водитеља	43 водитеља	93,48 %

Избор стручне теме, као и начин рада, извршен је на основу исказаних потреба и интересовања водитеља продуженог боравка.

Циљ семинара:

- Развијање компетенција наставника за рад у продуженом боравку, те упознавање наставника, који су по први пут ангажовани као водитељи, са специфичностима организације рада у продуженом боравку.
- Јачање и унапређивање стручних компетенција водитеља у области мотивације дјецe за активности у продуженом боравку, као и области комуникације у функцији мотивације дјецe.
- Оспособљавање водитеља продуженог боравка и подршка у идентификовању унутрашњих и вањских мотиватора, услова/фактора који утичу на мотивацију, примјера активности или начина комуникације који могу да мотивишу дјецу, али и да их демотивишу.

Задаци семинара:

- Упознати и подсјетити водитеље продуженог боравка на специфичности организације и реализације рада у продуженом боравку.
- Упознати и подсјетити учеснике шта све може утицати на мотивацију, те идентификовати унутрашње и вањске мотиваторе.
- Идентификовати препреке који могу утицати на мотивацију дјецe у продуженом боравку, као и показатеље квалитетне/позитивне мотивације дјецe у продуженом боравку.
- Представити примјере добре праксе у организацији рада продуженог боравка, али и примјере мотивације дјецe у продуженом боравку, из три основне школе са Регије Добој.

ЗАПАЖАЊА О РЕАЛИЗАЦИЈИ СЕМИНАРА

У оквиру семинара реализована је стручна тема „Мотивација дјецe у продуженом боравку“ у виду радионице за учеснике, кроз интерактивни рад водитеља продуженог боравка и инспектора-просвјетног савјетника.

Програм семинара реализован је на начин који су водитељи продуженог боравка претходних година подржали и позитивно оцијенили. Током семинара програм је представљен у виду: интерактивне комуникације на релацији водитељи продуженог боравка - просвјетни савјетник, директног обраћања инспектора-просвјетног савјетника, усменог излагања, видео презентације, у виду рада у малим групама, са конкретним задатком за рад у групи, те презентација водитеља продуженог боравка.

Упознавање водитеља продуженог боравка са програмом и начином рада током овогодишњег семинара, те упознавање учесника кроз вјежбу „Изношење идеја“ реализовано је током уводног дијела семинара. Вјежба/игра „У три корака“ била је увођење у радионичке активности, али увођење и у тему семинара, гдје су учесници закључили да приликом рјешавања задатака треба избјегавати честа награђивања и строго организирање времена извођења, јер то спутава дјецу и умањује њихову успјешност. Закључак ове вјежбе односио се и на то да умјесто материјалних награда, добро је подстицати, усмјеравати и стварати унутрашњу мотивацију код дјецe, за рад и сарадњу.

Главне активности током радионичког рада биле су у виду рада у мањим групама и вјежбе „Вртешка“. Након подјеле у групе учесници су добили упутства за рад у групи. Групе су добиле задатак који се односи на мотивацију дјецe у продуженом боравку, факторе који јачају и/или су сметња у процесу мотивације, те везу мотивације и комуникације водитеља

продуженог боравка са дјецом. Групе су на чарт-папиру имале написан задатак, те је требало одговорити на исти. Свака група је радила до 15 минута на свом задатку, а након тога у виду вртешке прослиједила је свој чарт сљедећој групи. Након што су све групе прошле све задатке, уз допуњавање садржаја које су претходне групе написале, припремиле су се за представљање/извјештавање резултата рада групе/група. Извјештавања група су била са пажњом пропраћења од стране учесника, а дијелом су допуњена и од стране инспектора-просвјетног савјетника уз видео презентацију.

Други дио семинара био је посвећен активностима под називом „Примјери добре праксе, мотивација дјече у продуженом боравку“ у оквиру којих су водитељи продуженог боравка три основне школе са Регије Добој представили свој рад и рад продуженог боравка у својој школи. Представљен је рад продуженог боравка из школа: ОШ „Доситеј Обрадовић“ Добој (водитељи презентатори: Владана Јовановић и Драгана Ђурић), ОШ „Никола Тесла“ Дервента (водитељи презентатори: Сандра Цвјетковић и Горица Веселиновић) и ОШ „Десанка Максимовић“ Станари (водитељи презентатори: Миланка Ерић и Тајана Кајганић). Посебну пажњу учесника семинара, имала је активност „Гимнастика мозга“ у оквиру презентације водитеља из Дервенте. Кроз ову активност учесници семинара су имали могућност да се упознају са једном од врло занимљивих и мотивационих техника рада са дјецом. Презентације водитеља продуженог боравка, колегама који су се по први пут укључили у рад продуженог боравка, омогућиле су добијање нових информација, или проширење постојећих информација о организацији рада продуженог боравка, начинима планирања и програмирања, те реализацији појединих садржаја и активности из програма рада продуженог боравка.

Завршница семинара била је у знаку евалуације и попуњавања Евалуационог листа, од стране сваког учесника. Учесницима семинара су додијељени сертификати, као доказ о присуству овом облику стручног усавршавања наставника тј. водитеља продуженог боравка.

На основу реализованих активности, запажања и коментара учесника може се закључити да су циљ и задаци семинара у потпуности остварени.

ЕВАЛУАЦИЈА СЕМИНАРА

Процјена појединих сегмената рада током семинара извршена је од стране учесника у завршном дијелу семинара. Евалуациони лист је конструисан из дијела: Стручна тема (садржај, начин реализације, примјенљивост), Учесће водитеља продуженог боравка (презентације из три основне школе), Организација и трајање семинара, Комуникација просвјетног савјетника и учесника семинара, те Процјена, колико је семинар утицао на спремност/жељу учесника да убудуће учествују на истим семинарима. У Евалуационом листу учесници су користили сљедеће скале за оцјењивање: А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше, те: 1-нимало, 2-нисам сигуран/на, 3-много је утицало.

1. Стручна тема

Садржај стручне теме и актуелност исте, 95,24 % водитеља продуженог боравка је оцијенило као „одлично“, док су 2 или 4,76 % учесника рекла да је садржај стручне теме добар. У табели 2 дат је преглед како су сегменти везани за стручну тему оцијењени од стране учесника.

Табела 2 - Оцјене за стручну тему

Елементи семинара	А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше.
Садржај стручне теме-актуелност.	А-40 или 95,24% учесника, Б- 2 или 4,76%
Начин реализације стручне теме.	А-38 или 90,47% учесника, Б- 4 или 9,52%

За начин реализације стручне теме чак 38 или 90,47% учесника је дало оцјену „одлично“, а према укупној процјени водитеља продуженог боравка, може се рећи да је **стручна тема**

оцијењена високом оцјеном. Уз оцјену овог сегмента семинара учесници су могли да образложе своју оцјену, што су и учинили у виду сљедећих констатација: „Обрађена је тема која је актуелна и свима занимљива... Веома задовољни информацијама... Све похвале за тему... Стручност презентације.“

Стручну тему са аспекта могућности примјене у пракси 78,57 % водитеља процјењује као „одлично“, а 7 или 16,66 % своје мишљење по овом сегменту изражава као „добро“. Са аспекта нових информација у контексту проширења знања, 76,19 % водитеља оцијењује као „одлично“, око 19% водитеља у продуженом боравку је процијенило као „добро“, док су 2 или 4,76% водитеља дали оцјену „задовољавајуће“. Преглед оцјена за нове информације у контексту проширивања знања и примјењивост истих налази се у табели 3. Образложење оцјена за овај сегмент рада на семинару учесници су исказали ријечима: „Кроз искуства других колега може се учити... Све речено на семинару је изводљиво и у пракси...Примјењиви садржаји у редовној настави као и у раду продуженог боравка.“

Табела 3 - Оцјене за примјењивост и нове информације

Елементи семинара	А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше.
Примјењивост садржаја у пракси.	А- 33 или 76,19 % учесника, Б- 7 или 16,66% В- 1 или 2,38 % Без одговора - 1 или 2,38 %
Нове информације у контексту проширивања знања	А- 32 или 78,57% учесника, Б- 8 или 19,05% В- 2 или 4,76 %

2. Организација и трајање семинара

У табели 4 налази се преглед оцјена за сегменте семинара који се односе на: комуникацију инспектора-просвјетног савјетника и учесника семинара, трајање семинара (вријеме и дужина трајања), те организацију, општи утисак и оцјену семинара. Ријечи којима су учесници семинара потврдили високе оцјене, за наведене сегменте, су углавном биле сљедеће: „Сваки минут трајања семинара је драгоцен, вриједан пажње... Општи утисак је одличан... Све похвале за организацију и организаторе.

Табела 4- Оцјене за сегменте организације и трајање семинара

Елементи семинара	А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше.
Комуникација инспектора-просвјетног савјетника и учесника семинара.	А-42 или 100% учесника
Трајање семинара (вријеме и дужина трајања).	А-24 или 57,14% учесника, Б-15 или 35,71% В- 3 или 7,14 %, Г- 1 или 2,38 %
Организација, општи утисак и оцјена семинара	А-38 или 90,47% учесника, Б- 4 или 9,52% В- 1 или 2,38 % Г- 1 или 2,38 %

Комуникацију инспектора-просвјетног савјетника и учесника семинара, сви или 100 % присутних водитеља продуженог боравка су оцијенили оцјеном „одличан“. Исказану оцјену су образлагали сљедећим тврдњама: „ Комуникација на завидном нивоу... Приступачна, јасна и прецизна у одговорима... Конкретна... Сви учесници су имали иста права, према свима се исто односила.“.

Своју улогу током семинара, као активну, потврдило је 38 или 90,47% водитеља продуженог боравка, док су 2 или 4,76% учесника била заинтересована за активно учешће, али нису имали могућност учествовања.

Трајање семинара (вријеме и дужина трајања) за 57,14% учесника је „одлично“, док је 35,71 % учесника овај сегмент оцијенило оцјеном „добро“. За три или 7,14 % водитеља трајање семинара је „задовољавајуће“, а према коментарима за њих је семинар дуго трајао.

Организација, општи утисак и оцјена семинара такође је од стране 38 или 90,47% водитеља продуженог боравка оцијењена оцјеном „одлично“. Оцјене за организацију и општи утисак о семинару, водитељи продуженог боравка су најчешће образлагали сљедећим тврдњама:

- Успјешан семинар као и сваке године.
- Доста нових информација и добра размјена искуства.
- Вријеме трајања је дуго (теже одржати пажњу).
- Организација и све остало било је на нивоу, више од очекиваног.

3. Презентације водитеља продуженог боравка

У оквиру овогодишњег семинара настављена је пракса планирања и реализовања активности под називом „Примјери добре праксе“, а у оквиру које су водитељи из три основне школе са Регије Добој имали могућност да представе рад продуженог боравка школе из које долазе. Водитељи из продуженог боравка, осим наглашавања специфичности рада, у склопу презентација наводили су примјере и начине мотивације дјеце у продуженом боравку у којем су ангажовани као водитељи. Оцјене за презентације водитеља исказане су у табели 5.

Табела 5 - Оцјене за презентације водитеља продуженог боравка

Елементи семинара	А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше.
Активност „Примјери добре праксе“ и презентације водитеља продуженог боравка.	А-38 или 90,47% учесника, Б- 4 или 9,52%

За квалитет презентације водитеља из три основне школе, „одличну“ оцјену дало је чак 90,47% учесника семинара, а исту су облазложили тврдњама:

- Корисне и занимљиве презентације.
- Обухваћен велики дио садржаја и много нових информација.
- Јасни и конкретни подаци.
- Корисно за проширивање знања и примјена добрих идеја у пракси.

4. Процјена утицаја семинара на спремност/жељу учесника да убудуће учествују на истим семинарима

Да је семинар много утицао на њихову спремност за будућа учествовања на истим или сличним семинарима, изјаснило се чак 41 или 97,61 % водитеља продуженог боравка, док је 1 или 2,38% учесника семинара исказало несигурност по овом питању. Образложења зашто је семинар много утицао на њих, водитељи продуженог боравка су дефинисали на сљедећи начин: „Утицао је много и радо ћу се одазвати сваком семинару, јер је веома едукативан... Савјетовање је имало доста позитивног утицаја на мој будући рад са дјецом... Чула сам много корисних савјета које ћу примијенити у раду... Све данас што смо чули и видјели можемо примијенити у пракси.“

На питање „Да ли је и шта остало недовољно јасно?“ одговори учесника су гласили: „ Све јасно и објашњено... Све је било одлично, конкретно и јасно... Ништа није остало нејасно.“

Учесници семинара имали су и могућност да искажу своје потребе о чему би вољели да имају још информација, те су идентификована питања водитеља продуженог боравка, која ће послужити за припрему програма семинара у наредним годинама. Предложене теме за наредни семинар су:

1. „Како остварити бољу сарадњу са родитељима“
2. „Развој моторичких способности код ученика“
3. „Недисциплинована дјеца“
4. „Емоционално описмењавање ученика у продуженом боравку“
5. „Од НПП-а до писане припреме за рад у продуженом боравку“

ЗАКЉУЧЦИ

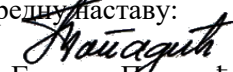
На основу постављених циљева семинара, реализације и запажања инспектора-просвјетног савјетника о реализованим активностима током семинара, те процјени и оцјени водитеља продуженог боравка путем Евалуационог листа, могу се извести сљедећи закључци:

- Четврти Семинар за 43 водитеља продуженог боравка из осам основних школа Регије Добој реализован је 06. новембра 2018. године. Програм Семинара је испунио очекивања учесника, те се са правом може закључити да су у потпуности остварени циљ и задаци семинара.
- Остварена је размјена мишљења и позитивних искустава водитеља продуженог боравка, што је омогућено и подстицано одабраним начинима рада током семинара.
- Избор стручне теме, организација и трајање семинара оцијењени су, од стране учесника, високим оцјенама. Нове информације у контексту проширивања знања преко 78 % водитеља је процијенило као „одличне“. Активност „Примјери добре праксе“ и презентације водитеља продуженог боравка, добиле су одличне оцјене преко 90% учесника, а исти проценат учесника је дао и одличне оцјене за општи утисак и организацију семинара.
- Семинар је у великој мјери утицао на спремност/жељу учесника за учешћима и на будућим семинарима сличног типа, а што је потврдило преко 97% учесника. Вријеме и дужина трајања семинара од стране учесника је оцијењено као најслабије, јер је само 57 % њих дало одличне оцјене за овај сегмент семинара.
- Истакнута је потреба, али и интересовања учесника за организовањем савјетодавно-инструктивног рада за водитеље продуженог боравка и у наредним годинама. Развоју самопоуздања и унапређењу компетенција водитеља, које су им потребне за што успјешнији рад у оквиру овог облика васпитно-образовног рада са ученицима млађег школског узраста, значајно је допринијела размјена искустава водитеља и садржаји који су реализовани на семинару.

Прилог Извјештају:

1. Фото записи са Семинара

Инспектор-просвјетни савјетник
за разредну наставу:

Гордана Кopaдић

Прилог 1- Фото записи са Семинара за водитеље продуженог боравка

Вјежба: „Вртешка“ – тимски рад водитеља

Припреме за извјештавање и извјештавање резултата рада у групи

Презентације водитеља продуженог боравка
„Примјери добре праксе-мотивација дјеце у продуженом боравка“

ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Добој (Владана Јовановић и Драгана Ђукић)

РАД ВАН КАБИНЕТА ЗА ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

МУЛТИМЕДИЈАЛНА
УЧИОНИЦА

СПОРТСКА САЛА

ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Станари (Миланка Ерић и Тајана Кајганић)

Вјежба: „Гимнастика мозга“ изазвала је велико интересовање учесника

ЈУ ОШ „Никола Тесла“ Дервента (Сандра Цвјетковић и Горица Веселиновић)

Станари, 06. новембар 2018. година